

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudců Mgr. Ondřeje Hrabce a Mgr. Kateřiny Kozákové ve věci

žalobce: **Bc. M. H.**
bytem X

proti
žalované: **Česká advokátní komora**
se sídlem Národní 118/16, Praha 1 – Nové Město

v řízení o žalobách proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 11. 2024, č. j. 10.04-000086/24-0004, ze dne 15. 11. 2024, č. j. 10.04-000081/24-0003, ze dne 15. 11. 2024, č. j. 10.04-000082/24-0003, a ze dne 18. 11. 2024, č. j. 10.04-000083/24-0003,

takto:

- I. Žaloby **s e z a m í t a j í**.
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Základ sporu

1. Žalobce e-mailem ze dne 8. 10. 2024 v čase 21:12 hod. požádal Mgr. M. Č., JUDr. I. S. a JUDr. R. N., LL.M., advokáty, o poskytnutí právní služby – zastupování v řízení před Ústavním soudem. Následně e-mailovým podáním ze stejného dne v čase 21:41 hod. požádal

žalovanou o určení advokáta k poskytnutí právní služby za úplatu (pro podání ústavní stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 29. 7. 2024, č. j. 27 Co 169/2024-387). Toto podání dne 15. 10. 2024 doplnil v zákonem předvídané formě. Tuto žádost žalovaná zamítla rozhodnutím ze dne 14. 11. 2024, č. j. 10.04-000086/24-0004.

2. Žalobce dále požádal žalovanou o určení advokáta pro poskytnutí právní služby za úplatu i dne 9. 10. 2024 ještě třikrát, a to k podání ústavní stížnosti proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 11. 7. 2024, č. j. 35 Co 174/2024-199, proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 24. 6. 2024, č. j. 27 Co 152/2024-63, a proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 29. 7. 2024, č. j. 27 Co 170/2024-391. I tyto žádosti žalovaná zamítla v záhlaví tohoto rozsudku uvedenými rozhodnutími ze dne 15. 11. 2024 a 18. 11. 2024.
3. Proti všem čtyřem rozhodnutím žalované podal žalobce žalobu. Řízení o těchto žalobách původně vedených pod sp. zn. 5 A 8/2025, 5 A 10/2025, 5 A 11/2025 a 5 A 12/2025 soud usnesením ze dne 25. 8. 2025, č. j. 5 A 8/2025-56, spojil do společného řízení a dále je vede pod sp. zn. 5 A 8/2025.
4. Žalovaná ve všech žalobou napadených rozhodnutích uvedla, že žalobce žalovanou od roku 2017 požádal o určení advokáta celkem 53 krát a celkem v 18 případech mu bylo vyhověno. V roce 2024 podal celkem 16 žádostí. Žalovaná přitom musí předcházet neúměrnému nadužívání práva na bezplatnou právní pomoc.
5. Dále žalovaná uvedla, že žadatel je v žádosti povinen uvést jména dvou oslovených advokátů, kteří mu odmítli poskytnout požadovanou právní službu. V případě, že žadatelem nejméně dva oslovení advokáti nepřevzou jeho právní zastoupení, je nutno tuto skutečnost doložit. K žalobcem osloveným advokátům žalovaná uvedla, že JUDr. R. N., LL.M., je předsedou žalované, který mj. rozhoduje o žádostech o poskytnutí právních služeb. JUDr. I. S. je ředitelkou pobočky žalované v Brně. Dle Organizačního řádu žalované spadá výkon agendy určování advokátů do kompetence pobočky České advokátní komory v Brně a ředitelka pobočky je pověřena zastoupením předsedy žalované pro výkon této pravomoci. Mgr. M. Č. je zaměstnancem žalované a právníkem na pobočce v Brně, který se přímo podílí na výkonu agendy určování advokátů. Tyto osoby jsou s ohledem na jejich vztah k žalované a k projednávané věci zcela vyloučeny z možného poskytování požadované právní služby žadateli, protože by jejich jednání bylo v příkrém střetu zájmů. Tito advokáti neodmítli žadateli poskytnout požadovanou právní službu, protože ji žadateli vůbec nemohli poskytnout. Dle žalované jsou tyto skutečnosti žalobci známi. Podstatou povinnosti doložil alespoň dva oslovené advokáty je, že žadatel je nucen vyvinout alespoň nějakou aktivitu k zajištění si advokáta vlastními silami.
6. Žalovaná rovněž uvedla, že e-mail osloveným advokátům je neurčitý, jelikož v něm nebylo uvedeno pro jaké řízení žalobce daného advokáta o poskytnutí právní služby žádá. Dle žalované by bylo přitom vůči ostatním žadatelům a i advokátům nespravedlivé, aby povinnost oslovení byla splněna jedním e-mailem v několika případech najednou.

II. Obsah žaloby, vyjádření žalované a replika

7. V podané žalobě **žalobce** namítal, že není zřejmé, proč žádost o určení advokáta nemůže vést ke sledovanému účelu (řízení o ústavní stížnosti) a je jen způsobem, jak vyvolat spor. Žalobce namítal, že argumentace žalované rekapitulovaná výše v bodě [5] tohoto rozsudku nemá oporu v zákoně. Rovněž tím není vysvětleno, v čem a jakým způsobem žalobce zneužívá právo požádat o určení advokáta pro poskytnutí právní služby. Dle žalobce není

Shodu s prvopisem provedla S. K.

podmínkou uvedenou v zákoně označení řízení, pro které žadatel žádá o určení advokáta. Dle žalobce je v rozporu se správním spisem, že by nedoložil oslovení dvou advokátů.

8. **Žalovaná** ve vyjádření k žalobě uvedla, že žalobci je známo, že všichni tři jím oslovení advokáti se podílejí na administraci agendy žádostí o určení advokátů. Tuto informaci má žalobce již od doby řízení vedeného před Městským soudem v Praze (dále jen „městský soud“) pod sp. zn. 15 A 9/2023.
9. Žalovaná je názoru, že oslovený advokát musí vědět, o poskytnutí jaké právní služby žadatel žádá. Nepostačuje tak pouze uvedení „pro ústavní stížnost“. Oslovený advokát totiž musí prvotně posoudit, zda má vztah k označenému řízení, k jeho účastníkům a posoudit i další okolnosti.
10. Žalovaná zdůraznila, že žalobce v době podání žádosti neměl odmítavá stanoviska oslovených advokátů. Postup žalobce považuje žalovaná za zcela účelový, když advokáty oslovil e-mailem ze dne 8. 10. 2024 a žádost o určení advokáta podal již stejného dne (v případě řízení o rozhodnutí ze dne 14. 11. 2024) nebo dne následujícího. Stejně oslovení totožných advokátů použil žalobce i pro své další žádosti. Účelovost postupu žalobce žalovaná spatřuje i v tom, že v některých z právě posuzovaných řízeních žalobce podal žádost o určení advokáta až po tom, co podal ústavní stížnost. Žalovaná se rovněž vyjádřila k jednotlivým řízením o ústavních stížnostech, ke kterým žalobce požadoval určení advokáta.
11. **Žalobce** v replice k vyjádření žalované uvedl, že správní orgán nemůže dodatečně odůvodnit svoje dříve vydané správní rozhodnutí. Dle žalobce ze správního spisu nevyplývá, jak konkrétně se JUDr. N. a Mgr. Č. podílejí na výkonu pravomoci správního orgánu. Žalobce popřel další ve vyjádření k žalobě uvedené úvahy žalované.

III. Ústní jednání

12. Žalobce na ústním jednání dne 10. 9. 2025 zopakoval, že ve správním spise není důkaz o tom, že by oslovení advokáti byli z vyřizování věci vyloučeni. Žalovaná v napadeném rozhodnutí neuvedla žádné důvody dle § 19 zákona o advokacii, které by odůvodnily nemožnost poskytnutí právní služby danými advokáty. Žalobce poukázal na rozsudek městského soudu ze dne 19. 7. 2024, č. j. 3 A 68/2023-55.
13. Žalovaná na ústní jednání uvedla, že § 19 zákona o advokacii stanoví případy, ve kterých advokát musí odmítnout poptávanou právní službu. Advokát však odmítnout poskytnout právní službu může dobrovolně podle svého uvážení. Žalovaná doplnila, že všechny ústavní stížnosti, pro které žalobce žádal o určení advokáta byly Ústavním soudem odmítnuty, proto v případě zrušení a vrácení věcí žalované by řízení o žádostech musela zastavit.
14. Soud k důkazu neprovedl navržený správní spis, jelikož tím se dokazování neprovádí (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS). Soud rovněž neprovedl důkaz čtením zákona, jelikož zákony se rovněž dokazování neprovádí. Soud k důkazu neprovedl navrhovanou judikaturu správních soudů, jelikož veřejně dostupnou judikaturou se rovněž dokazování neprovádí. Soud konečně neprovedl výslech zástupce žalované, jelikož žalovaná se prostřednictvím svého zástupce na ústním jednání může sama volně vyjadřovat a rovněž tak činila. Soud k důkazu provedl žalobce doložený výtisk z internetové stránky žalované, kde je uvedeno, že v pobočce žalované v Brně pracují mimo jiné JUDr. I. S., Mgr. M. Č. a JUDr. F. Ch. Soud rovněž

Shodu s prvopisem provedla S. K.

k důkazu provedl výtisky z vyhledávače žalované k Mgr. M. Č., JUDr. I. S. a JUDr. R. N., LL.M., ze kterých zejména plyne, že daní advokáti jsou aktivní.

IV. Posouzení žaloby

15. Městský soud v souladu s § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobcem vymezených námitek, vycházel při tom v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované a shledal, že žaloby nejsou důvodné.
16. Podle § 18c odst. 3 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, platí, že *nejde-li o poskytnutí právní služby na náklady státu podle § 23 odst. 3, je žadatel povinen v žádosti podle odstavce 2 doložit, že se neúspěšně pokusil zajistit si poskytnutí právní služby prostřednictvím alespoň dvou oslovených advokátů.*
17. Žalovaná neurčila žalobci advokáta ze dvou důvodů. Prvním byla skutečnost, že oslovení advokáti nemohli žalobci poskytnout právní službu, když se podílejí na rozhodování žalované o určení advokáta, což je žalobci známo. Dle žalované musí žadatel vyvinout alespoň nějakou aktivitu k zajištění si advokáta vlastními silami. Druhým důvodem byla skutečnost, že žalobce v oslovení daných advokátů neuvedl detaily právní služby, kterou požadoval. Ze skutečnosti, že žalovaná neurčila žalobci advokáta ze dvou odlišných důvodů, vyplývá, že soud by byl oprávněn zrušit napadené rozhodnutí pouze v případě, pokud by v rámci soudního přezkumu neobstál žádný z nich. Obstojí-li tedy během soudního přezkumu alespoň jeden z důvodů, kterým žalovaná zdůvodnila napadené rozhodnutí, není soud oprávněn napadené rozhodnutí zrušit (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2021, č. j. 8 As 138/2021-30, bod [14]).
18. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 4. 9. 2024, č. j. 10 As 141/2024-73, v bodě [9], uvedl, že *„citované zákonné ustanovení zakotvuje toliko požadavek před podáním žádosti o poskytnutí právní služby Českou advokátní komoru pokusit se zajistit si poskytnutí právní služby prostřednictvím alespoň dvou oslovených advokátů. Jinak řečeno, logika zákonné úpravy je zřejmá: určení advokáta má představovat až krajní možnost (ultima ratio) určenou pro případy, kdy žadatel objektivně není schopen si zajistit poskytnutí právní služby sám. Doložení tohoto neúspěšného pokusu pak nepředstavuje nic jiného, než prokázání **vynaložení skutečného úsilí** takového žadatele. Jak přitom správně uvedl městský soud, „doložení“ tohoto pokusu nepředstavuje žádný formální postup a žadatel není povinen opatřit si jakési „potvrzení“ od advokátů, že ho odmítli zastupovat. Postačuje zcela neformálně doložit, že k tomu skutečně došlo, a to např. zamítavou odpovědí v e-mailu, nereagováním na mail, svědectvím další osoby atp.“ [zdůraznění přidáno městským soudem] Z dané citace plyne, že žadatel je povinen prokázat (nikoliv pouze tvrdit), že vynaložil skutečné úsilí na to obstarat si právní zastoupení vlastními silami.*
19. Soud v posuzované věci souhlasí s širším názorem žalované, že žalobce skutečné úsilí nevynaložil. Žalobce v devět hodin večer požádal konkrétní advokáty o poskytnutí právní služby. V této žádosti však nijak nespecifikoval, čeho se daná služba má týkat. To by samo o sobě nebylo dle názoru soudu vadou takové žádosti. Nicméně žalobce nemohl za situace, když poptání advokáti nemají z důvodu neznalosti věci žádnou možnost posoudit, zda jsou schopni právní službu poskytnout, být názoru, že mu danou právní službu odmítli, když mu neodpověděli během pouhého jednoho dne. Tento závěr o to více platí v případě

Shodu s prvopisem provedla S. K.

rozhodnutí žalované ze dne 14. 11. 2024, když žalobce žádost o určení advokáta zaslal žalované již o cca půl hodinu po odeslání žádosti daným advokátům. Tuto žádost žalované sice podal ve vadné formě, tento postup však jasně ukazuje na účel žalobce, kterým bylo toliko formálně naplnit požadavky zákonodárce, aniž fakticky zamýšlel vyčkat na odpověď od oslovených advokátů.

20. Městský soud zároveň i souhlasí s názorem žalované, dle kterého žalobce musel vědět, že oslovení advokáti se podílejí na vyřizování dané agendy. Žalovaná v žalobou napadeném rozhodnutí poukázala na počet žádostí žalobce o určení advokáta. Žalobce tento počet nijak nespороval. Požádal-li žalobce o určení advokáta celkem v 53 věcech, muselo mu být známo, že právě jím oslovení advokáti o těchto žádostech rozhodují. Soudu je z úřední činnosti známo, že ve věci sp. zn. 15 A 9 /2023 žalobce již v roce 2022 požádal o poskytnutí právní služby stejné tři advokáty jako v nyní posuzovaných věcech (žalobce toto uvedl přímo v žalobě). Za takové situace muselo být žalobci zřejmé, že z důvodu častých sporů mezi žalovanou a žalobcem (žalobce podal k městskému soudu žalobu proti žalované v celkem 28 případech) daní advokáti poskytnutí právní služby odmítnou. Tato skutečnost, stejně jako v předchozím odstavci popsané okolnosti, opět ukazují na to, že žalobce nevynaložil (a ani neplánoval vynaložit) žádné úsilí k tomu, aby si zastoupení advokáty před podáním žádosti žalované obstaral.
21. Soud souhlasí s žalovanou, že advokáti mohou odmítnout poskytnutí právní služby i z jiných důvodů než z důvodů uvedených v § 19 zákona o advokacii. V tomto ustanovení jsou uvedeny případy, dle kterých advokát musí poskytnutí právní služby odmítnout. Toto ustanovení však advokáty neomezuje v dobrovolném odmítnutí.
22. Soud rovněž poznamenává, že žalobcem vzpomínaný rozsudek městského soudu 3 A 68/2023 na posuzovanou věc nedopadá, jelikož tento rozsudek se týkal posouzení majetnosti žalobce pro bezplatné poskytnutí právní služby a rovněž otázkou, zda žalovaná mohla posoudit šanci na úspěch žalobce v řízení před Ústavním soudem. Ani jednou z těchto úvah však není žádné z žalobou napadených rozhodnutí žalované v této věci odůvodněno.
23. Soud uzavírá, že žalobce nesplnil podmínku danou v § 18c odst. 3 zákona o advokacii, a to prokázat, že se před podáním žádosti neúspěšně pokusil (ve smyslu faktické snahy) zajistit si poskytnutí právní služby prostřednictvím alespoň dvou oslovených advokátů. Žaloby žalobce jsou tak nedůvodné.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

24. Městský soud neseznal námitky žalobce důvodné, proto soud žaloby jako nedůvodné zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
25. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce v řízeních úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, která by jinak měla právo na náhradu nákladů řízení, nevznikly v řízeních žádné náklady nad rámec její úřední povinnosti, proto jí soud podle § 60 odst. 7 s. ř. s. náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Shodu s prvopisem provedla S. K.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 10. 9. 2025

JUDr. Ladislav Hejtmánek v.r.
předseda senátu